

[Rytter.]

det ikke var; det, vi ønskede, var en selvstændig Undersøgelse af dette Spørgsmaal, aldeles bortset fra Spørgsmaalet om Dommerne. Det var det, vi lagde Vægt paa; det var det, vi ønskede at faa, for at Rigsdagen kunde se, hvordan man i andre Lande stillede sig med Hensyn til dette Spørgsmaal. — Jeg ser, at den højtærede Justitsminister morer sig — ja, det er jo en let Maade at komme udenom Realiteter paa.

Den højtærede Minister sagde, at vi vil opretholde en Ordning, hvorefter de Dommere, der er over 70, skal blive siddende. Nej, aldeles ikke. Vi vil opretholde en Ordning, hvorefter de Dommere, der er over 70, enten kan blive siddende eller kan afskediges af Ministeren med fuld Pension; og hvis Ministeren ikke vil det, kan han anlægge Sag.

Nu hører jeg, at Ministeren i Dag i Modsætning til, hvad han udtalte under første Behandling, siger: Jeg vil ikke forpligte mig til ikke at anlægge Sag, det kan blive nødvendigt. Ja, men det er netop det, jeg hele Tiden har sagt: at der kan komme den Situation, hvor det bliver nødvendigt. Det er i Folketinget blevet sagt om to Dommere, at dem kan Landet ikke være bekendt, og i et saadant Tilfælde mener jeg, at Ministeren er forpligtet til at skride ind, saa kan det ikke hjælpe, at Ministeren siger: Nej, det er for haardt. Naar Ministeren indrømmer, at Retsplejelovens § 49 forpligter ham til at anlægge Sag, kan han ikke forpligte sig til ikke at gøre det.

Jeg gaar saa over til Ministerens Argumentation i Anledning af Professor Berlins Udtalelser. Den højtærede Minister mener, at Spørgsmaalet om at forene en fakultativ Ret for Regeringen til Afskedigelse af Dommere med en obligatorisk Aldersgrænse ikke kan opstaa andre Steder end her. Jo, det er et Spørgsmaal, som kan opstaa i hvert eneste Land. Man kan have Lovregler, der paa den ene Side hjemler en tvangsmæssig Afgang for Dommerne og paa den anden Side en fakultativ Ret for Ministeren til at afskedige dem. Det har ikke noget med Grundloven at gøre. Spørgsmaalet er: Kan man paavise et Land, hvor en saadan Forening har fundet Sted? Det er herom, Professor Berlin siger, at et saadant Land kan ikke paavises.

Den højtærede Minister var saa glad ved Udviklingen i Sverige og var derfor forbavset over, at ogsaa jeg havde dvælet længe ved de svenske Forhold. Det skal Ministeren ikke være. Naar den højtærede Minister læser Fortrykket, vil han se, at

jeg i min Tale samvittighedsfuldt gjorde opmærksom paa, at Sverige ganske vist med Hensyn til Aldersgrænse for Dommerne er gaaet en anden Vej end vi, men at det skyldes, at den svenske Grundlov er anderledes end vor. Naar jeg fremhævede Sverige som et lysende Eksempel for os, var det i Forbindelse med den Stilling, man i Sverige indtog med Hensyn til Grundlovsstridigheden af en Bestemmelse om Folkeafstemning. Jeg fremhævede, at der i det paa-gældende sagkyndige Udvalg var 4, som ansaa det for grundlovmæssigt at give en almindelig Lov, medens kun 2 ansaa det for grundlovsstridigt. Men alle 6 blev enige om, at naar der var 2, et lille Mindretal, som ansaa det for grundlovsstridigt, burde man gaa den Vej at give en Grundlovsbestemmelse. Og hvad skete yderligere? Da der forelaa Indstilling fra det nævnte sagkyndige Udvalg til det Konstitutionsudvalg, som tidligere havde taget Standpunkt til denne Sag, idet 18 Medlemmer af 20 havde holdt paa, at en almindelig Lov var nok, medens kun 2 var imod — og vi ved jo, hvad det hernede vil sige, naar der er taget Standpunkt til en Sag med 18 Stemmer mod 2 —, sagde man i Rigsdagen: Nej, naar der er Tvivl om en saadan Bestemmelse, selv om Stemmerne staar 18 mod 2, bør man gaa til en Grundlovsbestemmelse.

Saaledes bar man sig ad i vort Naboland Sverige, og med Rette, thi har man først opgivet det Værn, der ligger i at have en grundlovmæssig Beskyttelse, saa er Banen fri. I Dag staar vi her i Landstinget og kan for sidste Gang kæmpe for, at der er noget, der hedder, at Domstolene er en Stat i Staten, for er det een Gang vedtaget, at vi skal bort fra en grundlovmæssig Ordning paa dette Omraade og ind under den almindelige Lovgivning, da er der ingen, som kan sige: Naa ja, der gjorde vi noget forkert, lad os nu gøre det om igen. Thi da er det godkendt, at Spørgsmaalet hører ind under Lovgivningsmagten, og saa kan den højtærede Justitsminister i næste Rigsdagssamling komme og sige: Jeg maatte gøre saa mange Indrømmelser den Gang for at faa mit Forslag igennem, men her stiller jeg et Forslag, der atter ophæver alle disse Indrømmelser — og Justitsministeren bliver saa fuldstændig frit stillet.

Den højtærede Justitsminister anvendte dernæst en Argumentation, om hvilken jeg maa sige, at jeg er glad ved, at den ikke blev benyttet af min ærede Partifælle, Ordføreren i denne Sag. Den højtærede